

CORVINA

A MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETÉNEK KÖZLÖNYE.

A „MAGYAR KÖNYVÉSZET“ című havi melléklettel.

A «CORVINA» szerkesztőségének szánt kéziratok Wiesner Jakab szerkesztőhöz (Budapest, II., Oszlop-u. 4.) küldendők.

Megjelenik minden hó 10., 20. és 30-án.
Az egylet tagjai ingyen kapják.
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

HIRDETÉSEK ÁRA: 3 hasábos nonpareille soronként tagoknak 6 fillér, nemtagoknak 10 fillér.

Ujjonnan megjelent könyvek.*)

Aczél Testvérek Budapesten.

Választójogi reform küszöbén, A —. (8-r. 15 l.) Bpest, 1908. Aczél testv. 10 f.
Ki tanítja és ki tanítsa a magyar népet? (8-r. 22 l.) Bpest, 1908. Aczél testv. 10 f.

Athenaeum r.-t. könyvkiadóhivatala Budapesten.

May Károly. Bagdadtól Sztambulig. Uti elbeszélés. Átdolgozta Szabó Károly dr. (8-r. 280 l.) Bpest, 1908. Athenaeum r.-társ. Kötve 5 k.
— A Kordillérákban. Úti kalandok. Átdolgozta Szabó Károly dr. (8-r. 274 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 5 k.
— A datolya honából. Keleti útirajzok. Átdolgozta Szabó Károly dr. (8-r. 248 t.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 5 k.
— A csendes óceánon. Úti kalandok. Átdolgozta Szabó Károly dr. (8-r. 268 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 5 k.
— A szkipetárok földjén. Úti kalandok. Átdolgozta Szabó Károly dr. (8-r. 240 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 5 k.
Benedek Elek. Kincses bojtár, Széchy Gyula rajzaival. (8-r. 100., 76., 100 l.) Bpest, 1908. Athenaeum r.-t. Kötve 3 k.
— Táltos Jankó. Széchy Gyula rajzaival. (8-r. 108., 86., 92 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 3 k.
Vörösmarty Géza. Költemények (1880—1883.) (K. 8-r. 156 l.) Bpest, 1908. Athenaeum r.-t. bizom. 4 k.

Deutsch Zsigmond és társa Budapesten.

Bíró Lajos. Huszonegy novella. (8-r. 217 l.) Bpest, 1908. Deutsch Zsigmond és társa 4 k.
Huszdik század könyvtára, A —, 31—32. szám. (8-r.) Bpest, 1908. Deutsch Zsigmond és társa.
31. szám. Bíró Lajos. A sajtó lélektanához. Különlenyomat a Huszdik Századból. (30 l.) 80 f.
32. szám. Bolgár Elek. A gazdasági munkásmozgalom fejlődéséhez. Különlenyomat a Huszdik Századból (20 l.) 60 f.
Korcsmáros Nándor. Az örökifju. (Elbeszélések.) (8-r. 116 l.) Bpest, 1908. Deutsch Zsigmond és társa. 2 k.
Kreutzer Lipót dr. Magyar jegybank. Adatok a bankkérdéshez. (8-r. 119 l.) Bpest, 1908. Deutsch Zsigmond és társa. 2 k.
Rácz Gyula. A városi vállalatok jövedelmezősége. Lord Avebury könyvéről (N. 8-r. 42 l.) Bpest, 1908. Deutsch Zsigmond és társa. 1 k.

Eggenberger-féle könyvkereskedés Budapesten.

Eggenberger-féle utikönyvek. I. füzet. Szerkeszti Szemlér Lőrincz. dr. (16-r.) Bpest, 1908. Eggenberger-féle kk. I. füzet. Velence. Térképmelléklettel és képekkel. (68 l.) 80 f.
Kaas Albert báró. Magyarország souverainitása és viszonya Ausztriához. Értekezés. (8-r. 36 l.) Budapest, 1908. Eggenberger-féle kk. biz. 80 f.
Littke Aurél. Buda-Pest a török uralom korában. A város három egykorú képével. (8-r. 49 l.) Bpest, 1908. Eggenberger-féle kk. biz. 2 k.
Vértesi Károly. Körutazás Amerikában. Éjszakamerikai Egyesült-Államok St.-luisi világiállítás. Útirajzok nyolczvanhat tárczacikkben. Százkilencvenegy képpel. (8-r. 822 l.) Bpest, 1908. Eggenberger-féle kk. biz. Vászonba kötve 12 k.

*) Könyvészetünk teljessége érdekében fölkértnék a t. kiadók, hogy kiadványaik egy-egy példányát megjelenés után azonnal címemre beküldeni sziveskedjenek. A könyveket lajstromozás után sértetlenül visszaküldöm. Rényi Károly Budapest, V., Vigadó-utca 1. (A fővárosi Vigadó épületében.)

Fabritius Erik Kolozsvár.

Anderlik Ignác és Popper Ignác. Magyar-angol és angol-magyar zsebszlár. Különös tekintettel a két nyelv szólásaira és a világkereskedelemben legszokásosabb kifejezések és rövidített jelölések figyelembevételével. (16-r. 403 l.) Kolozsvár, 1907. Fabritius Erik. Vászonba kötve 5 k.

Franklin-Társulat Budapesten.

Híres asszonyok. Vázlatok a világtörténet nőalakjairól. Második kiadás (8-r. XVI, 348 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Díszkötésben 12 k.
Mering J. dr. A belgyógyászat tankönyve. Az ötödik német kiadást fordították Kovács Richard dr. és Laufer Lipót dr. Átnézte és előszóval ellátta Korányi Sándor dr. A balneologiai vonatkozásokat a magyar fürdőkkel kibővítette Vámosy Zoltán dr. 2 kötet (8-r. XII, 626 l. és 81 ábra. VII, 545 l., 148 ábra és 6 tábla) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Két kötet 30 k.
Molnár Ferencz. Muzsika. Elbeszélések. (8-r. 252 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Kötve 6 k.
Szöllösi Zsigmond. Palma di Palma. Elbeszélések. (8-r. 243 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Kötve 6 k.
Vértesi Arnold. Varga Imre. Regény. Goró Lajos tizenegy eredeti rajzával. (8-r. 188 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. 4 k.

Gábor Arnold, Budapesten.

Csetényi József. A vámszövetség és a bankközösség problémája. (8-r. 134 l.) Bpest, 1908. Gábor Arnold (Budapesti Hirlap) bizom. 3 k.

Grill Károly könyvkiadó vállalata Budapesten.

Erek István dr. A magyar helyhatósági önkormányzat. Vármegyék és községek. I. kötet. A vármegyék. (8-r. VIII, 360 l.) Eperjes, 1908. Grill K. kk. Bpsten. 8 k.
Falcsik Dezső dr. A polgári perjog tankönyve. (Magyar polgári törvénykezési rendtartás.) Második, javított és kivétel-eljárással kiegészített teljes kiadás (8-r. XII, 472 l.) Bpest, 1908. Grill K. kk. 10 k.
Jászi Oszkár. Művészet és erkölcs. A Magy. Tudom. Akadémia által a Gorove díjjal jutalmazott pályamunka. Változatlan lenyomat. (8-r. XX, 440 l.) Bpest, 1908. Grill K. kk. 7 k.
Ratzonhofer Gusztáv. A szociológiai megismerés lényege. Fordította Tímár László. (8-r. 472 l.) Budapest, 1908. Grill K. kk. 7 k.
Compendiumok gyűjteménye, Jogi —. VI., VIII., XI—XII., XVIII—XIX. kötet. (8-r.) Bpest, 1908. Politzer-féle kk. VI. kötet. Magyar közjog compendiuma, A —. Irta B. A. Ötödik kiadás. (172 l.) 2 k. 50 f.
VIII. kötet. Pénzügytan (Államgazdaságtan) compendiuma, A —. Negyedik javított és bővített kiadás. (132 l.) 2 k. XI—XII. kötet. Magyar közigazgatási jog compendiuma. (Ismétlőkönyv.) Tekintettel a jog- és államtudományi államvizsgák és a doktori szigorlatok igényeire. Ötödik, a legújabb jogforrások figyelembe vételével készült kiadás. (256 l.) 3 k. 20 f.
XVIII—XIX. kötet. Római jog compendiuma, A —. Írták: Bedő Mór, Löw Antal és Pajor Ernő. Második javított kiadás. (196 l.) 3 k. 20 f.
Könyvtár, Magyar közgazdasági —. VI. kötet. A Magyar tudományos Akadémia nemzetgazdasági bizottságának megbízásából szerkeszti Földes Béla. (8-r. Bpest, 1908. Grill K. kk. VI. kötet. Cairnos J. E. Vezérelve a közgazdaságtan köréből, újból kifejtve. Fordította Jónás János. (VIII, 372 l.) 5 k.

- Döntvénytár**, Grill-féle —. XIII. kötet. 1906. Szerkesztik *Grecsák* Károly és *Gyomai* Zsigmond dr. A büntetőjogi részt szerkesztette *Edvi Illés* Károly dr. (8-r. 764 l.) Bpest, 1908. Grill K. kvv. Kötve 14 k.
- Döntvénytár**, Magyar —. XIII. kötet. 1906. Szerkesztik *Grecsák* Károly és *Gyomai* Zsigmond dr. A büntetőjogi részt szerkesztette *Edvi-Illés* Károly dr. (8-r. 764 l.) Bpest, 1908. Grill K. kvv. Kötve 14 k.
- Márkus** Dezső. Felsőbíróágaink elvi határozatai. A magyar kir. curia és kir. ítélőtáblák elvi jelentőségű döntéseinek rendszeres gyűjteménye. XVII. kötet. 1906. (8-r. 764 l.) Bpest, 1908. Grill K. kvv. Kötve 14 k.

Heltai Béla Budapesten.

- Wilde** Oscar. Eszmék. Angol eredetiből fordította *Kerner* László. (K. 4-r. 245 l.) Bpest, 1908. Heltai Béla (IV., Váci-utca 16.) 5 k.

Hornvánszky Viktor Budapesten.

- Stollmann** Sándor. Laube Henrik a német drámairodalomban. (8-r. 152 l.) Bpest, 1908. Hornvánszky Viktor 3 k.
- Porszem**. Kié a föld azé az ország. (N. 8-r. 94 l.) Bpest, 1908. Hornvánszky Viktor 2 k.

Katz G. Budapesten.

- Deiphode**. Szülőkhöz szóló levelek D. után németből *Benczur* Kata. (K. 4-r. 148 l.) Bpest, 1908. Katz G. bizom. Kötve 2 k.

Kovács Gyula Nagybányán.

- Pálincás** Béla. Jeles mondások és költemények gyűjteménye. Kézikönyv az elemi népiskolai tanítók számára. (8-r. 106 l.) Nagybánya, 1908. Kovács Gyula 2 k.

Kilián Frigyes utóda Budapesten.

- Csiky** Ernő. Magyarország bogárfaunája. Vezérfonál a magyar szent korona országainak területén előforduló bogarak megismerésére. I. kötet. Általános rész. Odephaga: 1. Caraboidea. (8-r. IV., 546 l. és 140 szövegrajz.) Bpest, 1905–1908. Kilián F. utóda bizom. 12 k.
- Halmi** Gyula. Müller Valther. Ipari szennyvizek és azok tisztítása. Két tanulmány. (8-r. 64 l.) Bpest, 1908. A. «Vegetáriai Lapok» kiadása. Kilián F. utóda bizom. 1 k.

Kókai Lajos Budapesten.

- Acsay** Ferencz. Rónay Jácint János élete. (Lex. 8-r. 284 l.) Győr, 1906. Kókai Lajos bizom. Bpest. 5 k.
- Hörk** János. Evangélikus homiletika vagyis az egyházi beszéd elmélete. (Egyházi szónoklattan.) Vezérfonál a leendő, repetitoriumul a már működő egyházi szónokoknak. (N. 8-r. 112 l.) Pozsony, 1907. Kókai Lajos bizom. Bpest. 2 k.
- Zolnay** Jenő dr. Árpád vezér sirja. Új nyomokon. Történelmi tanulmány. (8-r. 62 l.) Bpest, 1908. Kókai Lajos bizom. 1 k.

Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) r.-t. könyvkiadó-vállalata Budapesten.

- Alpáry** Lajos. A magyarok története az elemi népiskolák számára *Kuttner* Sándor nyomán az új tanterv és utasítás alapján átdolgozta A. L. Huszoneyedik kiadás. A szöveg közé nyomtatott 50 képel. (8-r. 136 l.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. Kötve 88 f.
- Brózik** Károly dr. és *Létmányi* Nándor dr. Földrajz. A legújabb tanterv alapján. A középiskolák II. és III. osztálya számára. Második javított kiadás. Számos képpel. (8-r. 190 l.) Bpest, 1909. Lampel Róbert r.-t. 2 k. 20 f.
- Kozma** László, *Somogyi* Béla, *Szöllősi* Jenő és *Ember* János. Első könyvem. Fonomimikai abc és olvasókönyv az elemi népiskola I. osztálya számára. Harmadik változatlan lenyomat. (8-r. 143 l.) Budapest, 1908. Lampel Róbert r.-t. Kötve 50 f.
- Könyvtár**, Magyar —. 521—526. szám. Szerkeszti *Radó* Antal. (16-r.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. Egy-egy szám 30 f. 521—522. szám. *Halász* Zoltán dr. Mester játszmák. Közreadta és magyarázta H. Z. (80 l.) 523. szám. *Doyle* Conan. Scherlock Holmes kalandjai. (Detektív-történetek.) Nyolczadik sorozat. Fordította F. *Fayer* Rózsa (64 l.) 424—525. szám. *Schopenhauer* Arthur. Paraenezisek és maximák. (Élethölcséleti oktatások.) Fordította *Szemlér* Lőrincz dr. (133 l.) 526. szám. *Ciceró* beszéde Archias érdekében. Fordította *Szidarovszky* János. (36 l.)

- Szabó** Elemér. Számítási leczkék az elemi iskola IV. osztálya számára. (8-r. 75 l.) Budapest, 1909. Lampel Róbert r.-t. Kötve 40 f.
- Weszely** Ödön. Magyar nyelvi gyakorlókönyv. Az új állami tanterv és utasítás alapján. Az elemi népiskolák harmadik osztálya számára. (8-r. 72 l.) Bpest, 1906. Lampel Róbert r. t. Kötve 52 f.
- Ugyanaz. Az elemi népiskolák negyedik osztálya számára. (8-r. 83 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 52 f.
- Ugyanaz. Az elemi népiskolák ötödik és hatodik osztálya számára. (8-r. 125 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 96 f.
- Vargyas** Endre. Abécés-könyv és olvasmányok a népiskolák első osztálya számára. A miniszteri új tanterv szerint átdolgozott negyedik kiadás. (8-r. 80 l.) Budapest, 1908. Lampel Róbert r.-t. Kötve 34 f.
- Földrajz. A népiskolák III., IV. V. és VI. osztálya számára. Hetedik kiadás. (8-r. 80 l.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. Kötve 46 f.
- Természettan a népiskolák számára. A miniszteri új tanterv és utasítás szerint átdolgozott harmadik kiadás. (8-r. 81 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 66 f.
- féle olcsó iskolakönyvtár. I—X. füzet. Egy tanítóval bíró falusi népiskolák számára. (8-r.) Bpest, é. n. U. o. Egy-egy füzet 24 f.
- I. füzet. Magyar nyelvgyakorló. Hatodik kiadás. (24 l.)
- II. « Számolókönyv. Második kiadás. (32 l.)
- III. « Földrajz. Hatodik kiadás. (24 l.)
- IV. « A magyarok története. Ötödik kiadás. (24 l.)
- V. « Természettan. Hatodik kiadás. (24 l.)
- VI. « Természettan. Ötödik kiadás. (24 l.)
- VII. « Alkotmánytan. Hatodik kiadás. (32 l.)
- VIII. « Gazdaságtan. Második kiadás. (32 l.)
- IX. « Egészségtan. Második kiadás. (24 l.)
- X. « Iskolai köszöntők. (24 l.)

Lampel Róbert r.-társ. szortimentje Bpsten.

- Köveskúty** Jenő. A nép. Tíz rajz. (8-r. 94 l.) Budapest, 1908. Lampel R. szort. bizom. 1 k. 50 f.
- Mihály** Gábor, havasi —. Székelyek a költők dalaiban. A besztekercei Székely-társaság megbízásából. Előszóval ellátta *Benedek Elek*. (8-r. 275 l.) Bpest, 1908. Lampel R. szort. bizom. 3 k.
- Müller** Vilmos. A jegybank-ügy. (8-r. 172 l.) Budapest, 1908. Lampel R. szort. 2 k. 50 f.

Lévai Izsó Rimassombat.

- Singer** S. Leo. Kötelelességtan. (8-r. 448 l.) Rimassombat, 1907. Lévai Izsó. Vászombra kötve 7 k.

Löblovitz Zsigmond Budapesten.

- Könyvtár**, Apró —. 4. szám. (16-r.) Bpest, 1908. Löblovitz Zsigmond. Egy-egy füzet 30 f.
4. szám. **Csuday** Jenő dr. Világtörténelem. II. rész. Középkor. (75 l.)

Magyar Földrajzi Intézet r.-társ. Budapesten.

- Magyarkorona** országainak közigazgatási térképe, az új helynevekkel. Tervezte és rajzolta *Kogutowicz* Manó. Mérték 1:900,000. Új olcsó kiadás. A kiadás megyei színezés nélkül. Bpest, é. n. Magyar földrajzi intézet r.-t. (2 l.) 4 k., védborítékban 7 k., léccel 9 k.
- Ugyanaz B. kiadás. Megyés színezéssel, Bpest, é. n. U. o. (2 l.) 4 k., védborítékban 7 k., léccel 9 k.

Ifj. Nagel Ottó Budapesten.

- Forbáth** Imre dr. A budapesti gázkérdés. Műszaki és pénzügyi tanulmány a városok világításáról. (N. 8-r. 91 l.) Bpest, 1908. Nagel Ottó biz. 2 k.

Nemes Ármin Hódmezővásárhelyen.

- Arany** János nótái. (19 l., 12 dal) Hódmezővásárhely, 1908. Nemes Ármin. 2 k.

«Népszava» könyvkereskedése Budapesten.

- Kiss** Károly. Piros mezőkön. Proletárversek (8-r. 120 l.) Bpest, 1908. Világosság nyomda. Kötve 1 k. 50 f.
- Blos** Wilhelm. A francia forradalom. A francia közállapotok és események népszerű ismertetése 1789—1804-ig. Fordította *Horovitz* Jenő. 1. füzet. (8-r. 16 l.) Budapest, 1908. Népszava kk. Egy-egy füzet 16 f.

«Pátria» irod. vállalat és nyomdai r.-t. Budapesten.

Jalsoviczky Géza. A tüzgépek (gáz, benzin s más hasonló melegítő anyaggal dolgozó motorok) szerkezete és kezelése. Felső ipariskolai tanulók, tanfolyamhallgatók, motor-tulajdonosok és kezelők számára. Szerző tulajdona. (8-r. VII, 352 l. és XV tábla.) Budapest, 1908.) Pátria r.-t. bizom. 8 k.

Szilárd Gyula. Szőlőművelés és borgazdaság. Harmadik átdolgozott és lényegesen bővített kiadás. Kiadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó vállalata. (N. 8-r. 316 l.) Bpest, 1908. Pátria r.-t. Kötve 10 k.

Pfeifer Ferdinánd Budapesten.

Dombóváry Géza ifj. A büntetőbírósi rehabilitációról. Módosított különnyomat a «Büntetőjog tára» LVI. K. 49 és köv. lapjairól. (8-r. 40 l.) Bpest, 1908. Pfeifer Ferd. biz. 1 k.

Radics Sándor Kolozsvárott.

Sztripszky Hiador. Az erdélyi halászat ismeretéhez. Régi és mai halastavak. (8-r. 94 l.) Kolozsvár, 1908. Radics Sándor biz. 2 k.

Ráth Mór Budapesten.

Merkotor. A nemzetiségi kérdés és a magyar birodalmi eszme. (8-r. 65 l.) Bpest, 1908. Ráth Mór. 2 k.
— Die Nationalitätenfrage und die ungarische Reichsidee (8-r. 73 l.) Bpest, 1908. Ráth Mór. 2 k.

Révai Testvérek Irod. Int. r.-társ. Budapesten.

Dumas. A kamileás hölgy. A Clémenceau ügy. Fordították Csergő Hugó és Radványi Paula. (8-r. XV., 424 l.) Bpest, 1907. Révai Testvérek r.-t. 4 k.
Zola. Germinal. Fordította Adorján Sándor. (8-r. 512 l.) Bpest, 1907. Révai Testvérek r.-t. 4 k.

Rényi Károly Budapesten.

Steiner Gyula. A vármegyei közigazgatás multja, jelene és jövője. (8-r. 202 l.) Nyitra, 1908. Szerző sajátja. Huszár István biz. Kapható Rényi Károlynál Bpsten 6 k.

Szerző saját kiadása Budapesten.

Klis Lajos. Módszertani jegyzetek a magyarországi siketnéma-intézetek és iskolák tantervének kiegészítéséhez. A gyógy-paedagógiai képző hallgatóinak használatára. (8-r. 69 l.) Bpest, 1907. Szerző saját kiadása VII., Mosonyi-út 18. 1 k.

Singer és Wolfner Budapesten.

Bokréta. Harmadik könyv. Baja Mihály. Gulyás József. Gyökössy Endre. Maday Gyula. Oláh Gábor. (K. 8-r. 156 l.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner 2 k. 50 f.
Klár István. Az igazi Krisztus. (Elbeszélések.) (8-r. 142 l.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner 3 k.

Spitzer Sándor Komáromban.

Pathó Floris és Vaskó Imre. Földrajzi előismeretek és Komárom vármegye földrajza. A komárommegyei elemi népiskolák III-ik osztálya számára. Komárommegye színes térképével. (8-r. 48 l.) Komárom, é. n. Spitzer Sándor. Kötve 56 f.

Stein János m. kir. egyetemi könyvk. Kolozsvárt.

Bartók György dr. és Tárkányi György. Konfirmációi káté református növendékek számára. Második kiadás. (K. 8-r. 70 l.) Kolozsvár, 1908. Stein János biz. 70 f.
Geradó Felix De —. Magyarország és a szandzsák vasut. Magyarország külpolitikája és a macedoniai kérdés. (K. 8-r. 29. l.) Kolozsvár, 1908. Stein János biz. 1 k.

Szilágyi Béla Budapesten.

Fekete könyv. V. kötet. Eredeti bűnügyi és detektív történetek. (8-r.) Budapest, 1908. Kunossy, Szilágyi és társa. Egy-egy kötet 2 k.
V. kötet. Guthi Soma dr. Az éjszakai Budapest. (191 l.)
Nikolics Döme. Fischer familia. Korrajz. Rajzolta Visontay Kálmán. (8-r. 79 l.) Budapest, 1908. Kunossy, Szilágyi és társa biz. 2 k.

Stokovszky és Mikolásy Budapesten (VII., Király-u. 13.)

Buffalo Bill. Amerika nemzeti hőse. 7—10. füzet. Az egyetlen eredeti kiadás. (4-r.) Bpest, 1908. Stokovszky és Mikolásy. Egy-egy füzet 30 f.
7. füzet. A kincszörzök. (32 l.)
8. « A bosszúhadjárát. (32 l.)
9. « A méregkeverők büntetése. (32 l.)
10. « A wild-west lovas rendőrsége. (32 l.)
Carter Nick —. Amerika legnagyobb detektívje. 25—27. füzet. (4-r.) Bpest, 1908. Stokovszky és Mikolásy. Egy-egy füzet 30 f.
25. füzet. A titokzatos csontváz. (32 l.)
26. « Kísérlet az örültek házában. (32 l.)
27. « A ki másnak vermet ás... (32 l.)

Vass József Budapesten.

Nobody rejtélyes bűnesetei. 7. füzet. (4-r.) Bpest, 1908. Vass József. Egy-egy füzet 30 f.
7. füzet. Egy titokzatos eset. (32 l.)

Völgyi József Ungvár.

Vidor Marcz. Az Arno partján. Versek. (8-r. 104 l.) Bpest, 1908. Völgyi József bizom. Ungvár 2 k.

Az Athenaeum.

1868—1908.

Most ünnepelte az Athenaeum megalakulásának 40-ik évfordulóját és ez alkalommal talán nem lesz érdektelen némi vázlatos ismertetést közölni arról, hogy milyen volt ennek az intézetnek a hatása közvetve a magyar irodalom és közvetlenül a magyar könyvkereskedelem fejlődésére.

Mikor 1868 októberében az *Emich Gusztáv* könyvkiadóhivatala és könyvnyomdájából megalakult az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat, mint minden téren, úgy az irodalomban és a könyvekkel foglalkozó minden üzletágban is kétségbeejtő pangás volt Magyarországon. A 48-as időkben tüneményszerűen fellépett irodalmi nagyságoknak jórésze letűnt, vagy elkedvetlenedett, a kik megmaradtak, azoknak évente együttesen is alig jelent meg egy-két könyve. Egész Magyarországon csak néhány magáncég foglalkozott könyvek kiadásával és ennek megfelelően — nagyobb könyvtermelés híján — bizony szegényes volt a hazai könyvkereskedelem is. De mikor azután a kárhuzatos Bach és Schmerling korszakot felváltotta Deák Ferencz kiegyezése, az addig lekötött szellemi erők életre támadtak és akkor, ebben az időben létesült a legelső, igazán nagyszabású irodalmi vállalat is, a ma már hatalmas intézetté fejlődött Athenaeum.

Első igazgatója az Athenaeumnak Osterlamm Károly volt, kit rövid négy év multán Vérei József váltott fel az intézet élén. Az első időkben főként a nyomda fejlesztésére fektették a főszűlyt, a könyvkiadói osztály pedig leginkább akkor kezdett hatalmas lendületet venni, mikor 1877-ben az ifjabbik Emőkei Emich Gusztáv belépett az igazgatóságba, majd pedig 1891-ben elvállalta az igazgatói állást. Nincs terünk arra, hogy széles mederben ismertessük az intézetnek fokozatos fejlődését, de meg kell írunk, hogy már akkor is két főtörekvést lehetett észlelni a vezetésben. Az egyik az volt, hogy népszerű olcsó műveknek kiadásával állandóan eladható cikkeket adjon a könyvvarusok kezébe, miáltal közvetlenül és nagy mértékben elősegítette a könyvkereskedelem fejlődését is; a másik pedig, hogy igazán hűzágpótló, akár tudományos, akár szépirodalmi, esetleg nagyobb arányú műveket adjon ki, tekintet nélkül

arra, hogy ezen kiadványokkal érhet-e el az intézet erkölcsi elégtételen kívül anyagi hasznot.

1891 május havában átvette az intézet könyvkiadói osztályának vezetését Ranschburg Viktor, kinek könyvkiadói működését a magyar könyvkereskedelem közléről ismeri és aki nagyban közreműködött mindazon kiadványok létesítésénél, részben tervezésénél is, melyeket az Athenaeum ezen idő óta közrebocsátott.

Az Athenaeum 1898-ban költözött át modern berendezésű új hajlékába (VII., Rákóczi-út 54.), a hol körforgó gépekkel, szedőgépekkel felszerelt nyomdai, könyvkötészeti, litographiai és réznyomdai üzemet tart fenn, mely közel 500 embert foglalkoztat és berendezésének sokoldalúságával, modernségével és nagyszerűségével közel áll a nyugati kulturáramok legnagyobb hasonló intézeteihez.

Ugyanarra az időre, mikor az Athenaeum új hajlékába bevonult, esik az Eggenberger-féle kiadóvállalat megvétele, és ezzel egyidejűleg a tankönyvkiadás ápolása. Ezen a téren az Athenaeum legújabbban a Stampfel és Laufer-féle tankönyvkiadványok átvétele által újabb lépést tett előre, úgy hogy ma a hazai tankönyvkiadás terén csakis a Franklin-Társulat mulja felül az Athenaeum tevékenységét.

1903-ban az Athenaeum vezetősége újjá szerveztetett, amennyiben Emich Gusztáv, ki ezen időig a vezérigazgatói és elnöki szerepet kezében egyesítette, ekkor az igazgatást Ranschburg Viktor és Schwarz Félix ügyvivő-igazgatókra ruházta át és azóta, mint az intézet elnöke vesz részt az Athenaeum irányításában, míg a végrehajtó igazgatói ügykör fentnevezettekre szállott át.

Az Athenaeum fejlődése azóta is minden irányban igen jelentékeny. A könyvkiadás terén a Műveltség Könyvtárának közrebocsátása, majd az Eisler-féle képeskönyvkiadványok és populáriák átvétele, saját külön részletüzletének szervezése, legújabbban pedig a már említett Stampfel és Laufer-féle kiadványok átvétele, az intézet keretének mennyi nagyítását jelentik.

Ezzel a könyvkiadó tevékenységgel lépést tart az intézet technikai fejlődése, melynek mozzanataiból mint fontos tényt említhetjük, hogy az Athenaeum volt az első nyomdai műintézet a kontinensen, mely betűszedő gépeket alkalmazott. Ilyen szerkezetű gépekből jelenleg 12 dolgozik az Athenaeum nyomdájában. A nyomdai gépek évről-évre a legújabb szerkezetűekkel gazdagodnak. Az Athenaeum körforgó gépei állítják elő többek között az «Az Ujság» című napilapot, a könyvkötészet pedig a legtökéletesebb gépberendezéssel működik. Az Athenaeum üzemének nagyszabású voltát legjobban jellemzi, hogy könyvkötészetében, mely kizárólag az Athenaeum saját munkájának fűzésével és kötésével foglalkozik, állandóan 100—120 munkából álló személyzet dolgozik.

Az Athenaeum 40 éves fennállásának emlékezetét május hó 18-án diszvacsorával ünnepelte, a melyen az igazgatóság összes tagjai, a személyzet, tisztviselői kar és a munkásság nagyszámú képviselői vettek részt.

Kivánjuk, hogy kedvező irodalmi és gazdasági viszonyok között az Athenaeum továbbra is az utóbbi évekhez hasonló mértékben fejlődjék, amiből a könyvkereskedelem minden ágazatának kétségtelenül csak előnye és haszna lesz.

A régi könyvkötőmesterek művészete.

(Vége.)

A mindinkább tökéletesedő könyvnyomtatás által szaporodó könyvek gyorsabb és könnyebb eljárást követelnek. A kis kézi bélyegzőkkel csakhamar társul a nagy lemez, a mely már sajtóval lesz nyomva és lehetővé teszi egy nyomással az egész tábla díszítését. Ezek a kötések már gyakran magukon viselik a könyvkötő vagy a lemezvéső jegyét. Az alsó Rajna vidékén, Kölnben, a mely ennek az új művészetnek a központja volt, Németalföldön és az ezzel határos Franciaországban tűnhetek fel az első ilyen eszközök. Hogy egyes országokban milyen minták voltak divatosak, az nehezen állapítható meg; de tudjuk, hogy az angolok a címereket, a figurális díszítéseket szerették. A vezető szerep természetesen Németország kezében van, hiszen a könyvnyomtatás német találmány, valamint német jellege van az egész akkori könyvkötészetnek.

A XVI. században Itália lép az előtérbe és egy új világot közvetít a nyugattal: a keleti művészet irányait. Eppen az ellenkező irányzat. Csak össze kell hasonlítanunk a nyugat egyszerű, tempászerű, gótikus stílusú kötéseit a keleti könyvkötő munkájával, a kik könyveikre finoman kidolgozott s többnyire élénk színű borító anyagot, préselt és ecsettel festett aranyozást s példányszerűen szép bürmozaikot alkalmaztak.

Úgy az anyag, valamint a feldolgozás és díszítő formákra nézve erős hatással volt kelet Itália. A szaracénusok szép bőrfajait, a ripacos kecskebőrt, kordova után «Korduan»-nak, Marokko után «Maroquin»-nak nevezték; az erős szamár- vagy öszvérbőrt pedig, mert azt annak a hátáról vették (törökül: zagri) «Chagrin»-nek. A nehéz fatáblának kemény papírral való helyettesítése is keletről származik. A mi a technikát illeti, újításképpen első sorban az aranyozás említendő. Az eljárás röviden a következő. Miután a minta vaknyomása már megtörtént, a mélyedéseket finom aranylappal bevonjuk ugyanazzal a szerszámmal, a melylyel a vaknyomás történt újra lenyomjuk.

De nemcsak a technikára, hanem a könyvek díszítésére is értékes hatással volt a keleti könyvkötészet. A XV. század végén a XVI. század elején észrevehető az olasz kötésekben, mint hódít tért fokozatosan ez az új irányzat.

A fatáblák helyét adnak a könnyű kemény papírnak, félenken lép előtérbe a szín, az arany, hogy végül egy sajtószerű sinormintázatban csücsösödjék ki. Ez a motívum már a kora itáliai könyvkötészetben is felismerhető, sőt már a Corvinákon hazánkban is van nyoma, mely kétségkívül olasz eredetű. Ez újítások elterjedésére nagy hatással volt Itália és Velence legelőkelőbb kiadója, Aldus Manutins. Gyakran találunk Aldinákat egy és ugyanazon kötésben, úgy, hogy azokat Aldus Manutins kiadvány-kötéseinek is mondhatjuk.

Az így csak lassankint fellépő itáliai renaissance könyvkötő-művészet az akkori idők két legnagyobb bibliophiljének Jean Groliernek és Tomas Maiolinak gyűjteményében érte el tetőpontját. Jean Grolier 1510-től kezdve mint a francia hadak kincstárnoka 1537-ig Itáliában élt, azután visszahívták Párisba, hol 1565-ben meghalt. A számára készült kötésekben alul arany betűkkel olvasható: Jo. Gro-

lierii et amicorum. (Jean Grolier és barátai tulajdona.) A közepén a munka címe, a hátoldalon pedig a tulajdonos felmondata. Az első Grolier-kötetek még egyszerűek, hasonlítanak az Aldinákhoz, de már valamivel gazdagabbak. Később azután mind pazarabb lesz, különféle lakkfestésekkel, aranszegélyekkel és arabeszkkel. Eleintén Olaszországban köttette könyveit, csak később dolgoztatott Gofroy Toryval, ki nyomdász, festő, metsző és könyvkötő volt egy személyben. A maroquint azonban mindig Velenczében vásárolta, mert csak annak a jószágában bízott.

A Grolier kötetek a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak. Nagyobb számmal csak a Nationalbibliothekban Párisban (60 db) és az angol muzeumban Londonban (30 darab) található. Hazánkban tudtommal egyetlenegy sincs; Grolier ízlésében készült régi kötés is csak egy található a kismartoni Eszterházy könyvtárban. Tomaso Mañoliról kevésbé vagyunk olyan jól értesülve, mint Grolierről. Grolier és Mañoli kötetei nemcsak Itáliában, hanem a külföldön is mintául szolgáltak. Részletes kézi bélyegzőkkel való aranyozás a főeljárás; itt-ott azonban a lemeznymomatokat is alkalmazzák. Sokszor nehezen állapítható meg ezeknek a régi kötéseknek a helye és ideje. Velenczei eredetűnek látszik a XVI. században kicsiny állatfiguráknak (leopárdok, méhek, csigák stb.) alkalmazása. Velenczei eredetű azonkívül az úgynevezett doge-kötések, melyek egészen keleti stílusúak, s a XVI. század második feléből valók.

Jean Grolier, kinek könyvszeretete oly magasra emelte Itália könyvkötészetét, 1537-ben visszatért hazájába. Itt összekötetésbe jött I. Ferencz királlyal s olyan hatással volt annak s utódainak könyvszeretetére, hogy megvetette a francia könyvkötő művészet uralkodásának alapját úgyszólván napjainkig. Azelött I. Ferencz könyvei nagyon egyszerűen voltak kötve. Míg a gazdagabb munkánál is, a mint az a francia királyok könyveinél általában szokásos volt, a tábla közepét a liliosos címér foglalta el, ezalatt a király jelvénye, egy szalamander lángok között; ehhez járul a király neveinek koronázott kezdőbetűje a sarkokban elhelyezve vagy liliosmal vegyest az egész felület behintve. A későbbi kötések már teljesen a Grolier-stil hatása alatt vannak. II. Henrik (1547—59) kötetei a francia könyvkötészet legpompásabb példányai. II. Henrik nemcsak magának, hanem nejének Medici Catharinának s főleg kedvesének, a híres Diana Poitiersnek is drága és szép köteteket csináltatott. Ha nevének kezdőbetűje a H. két C-vel van áthúzva, akkor a kötet Catharinának készült, ha pedig D-vel s egy félhóddal, akkor Dianára magyarázható. IX. Károly (1560—1574) lett különösen divatos az a szokás, hogy liliosmal és kezdőbetűvel telehintették az egész táblát. Sőt még III. Henriknél (1574—1589) is megtaláljuk ezt a szokást. A francia címérhez nála a lengyel címér is társul és a H. betűhöz a kettős L. neje, Lotharingia Louise után. Azonkívül szerette még könyveit különféle jámbor bibliai tárgyú képekkel is ékíteni. Páris mellett Lyonban is nagyon ki volt fejlődve a könyvpar, hol Sebastian Gryphim nevű kiadó kis köteteivel hasonló szerepeket játszott, mint Velenczében Aldus Manutins.

A német renaissance könyvkötészetében a metszett lemezekkel való vaknyomás játsza a főszerepet. Az erős és halvány disznóbőr a fedőanyag.

A tábla közepére vagy egy fejedelem, vagy más kiváló embernek, pl. Lutternek arczképét, vagy pedig egy bibliai és mitológiai jelenetet nyomtak, a szélekre pedig a könyv nagysága szerint díszítő keretet. A disznóbőr mellett a barna borjúbőr is használatos. Ez is gyakran csak vaknyomással van díszítve, de sűrűn találunk aranyozást is, mint például a sváb-gnündi Marx Bener kötetein, bibliai jelenetekkel díszítve és olyan lemezzel nyomva, a mely F. K. 1572. jelzéssel volt ellátva.

A német fejedelmek közül különösen a pfalzbajor és szász fejedelmek voltak azok, a kik könyveik ízléses bekötésére nagy súlyt fektettek. A német renaissance könyvkötő művészet Agost szász fejedelemnek (1553—1586) készült munkákban érte el a tetőpontját. 1566-ban a zwickauai születésű augsburgi könyvkötőt Krause Jakabot Dresdába hívatta, a hol azután egészen haláláig 1585-ig a fejedelem szolgálatában állott. Egyszerűbb munkái vaknyomással díszített disznóbőr-kötések voltak. Művészetét azonban az aranyozásban és egyéb színekben pompázó, drága metszetekkel díszített borjúbőr-kötésekben mutatta meg, a mely kötetekből körülbelül 50 darabot őriznek még ma is a drezdai nyilvános könyvtárak.

Francoziaországban a XVI. században mutatkozó törekvések a könyv külső díszítésének finomítására a XVIII. században folytatódnak. A mintákat ízlésesebben és finomabban szerkesztik és ehhez képest természetesen a bélyegzőket is finomabban metszik. A vonalak többé nem folytatólagosak, hanem finom és apró pontokból vannak összeállítva. Ez új művészet főmesterei Le Gascon és Florimond Badier.

A mint láttuk, a könyvkötészeti ornamentika az egyéb ornamentikától majdnem függetlenül fejlődött és mindig egyes könyvkötő mesterek egyénisége kölcsönözi annak fősajátosságát. Gascon és Florimond Badier finoman pontozott bélyegzői mindjobban elterjednek és a XVII. század közepén ehhez egy újabb, az úgynevezett «à l'éventail» legyező-stílus járul. Ez az új stílus az eddigi pontozott bélyegzők mellett előszeretettel használja a legyezőszerű bélyegzőket is, a melyek a sarkokban negyedikört, a széleken félkört, a tábla közepén pedig egész kört alkotnak.

A XVIII. században a könyvkötészeti ornamentika közeledik a század általános ornamentikájához. A könnyű «à la dentelle» csipkemintázatok, a melyek Francoziaországban tűnnek fel és a könyvtábla felületét körülölelik, parallel az akkori idők porcellánjainak könnyű csipkeornamentikájával. A leghíresebb könyvkötő családok voltak a Padeloupok és Deroméek. Nevezetesen ifj. Antonie Michel Padeloup († 1758) és ifj. Nicolas Denis Derome († 1788). Az első XIV. Lajos udvari könyvkötője volt s szeretettel használta munkáinál a bőrmozaikot. Finomabb munkái mellett, a melyeknek csipkemintázata apró bélyegzőkből volt összerakva, egész lemezbélyegzővel díszített is találunk. Ilyenek a királyi Almanachok egyes évfolyamai.

A XVII. században a könyvkötő művészet terén hanyatlás állott be, a XIX. század, a gépek százada pedig teljesen szakít az eddigi módszerekkel. A kötés gyárilag lesz készítve, főborító anyag a vászon és a papír. Egyes kiadók, amatőrök azonban nem hagyják kivetni a művészetet a könyvkötészetből. Könyveik bekötési mintáját rajzoló művészekkel terveztetik meg, s azután készíti a könyvkötő munkáját.

Sajtószabadság?

E hó 20-án a budapesti sajtó-esküdtbíróóság a «Társadalmi Forradalom» című időszaki lap egy sajtópörét tárgyalta. Többek között inkriminálva volt ez a három közlemény: *Katonák esküje*. Költemény Gáspár Imre magyar írótól. *A kassai eset*. Ebben rövid bevezető sorok után Skarván dr. volt katonaoorvos azon levele került közlés alá, a melyben 1894-ben katona-orvosi állásáról lemondott. És végül ugyancsak Skarván dr.-nak *Miért nem lehet valaki katona-orvos?* című értekezése.

Mind a három inkriminált közlemény — a «Kassai eset» bevezető sorainak kivételével — reprodukció.

Gáspár Imre verse először 1877-ben jelent meg a szerző verskötetében. Utóbb ugyanaz a kötet az inkriminált verssel együtt még két kiadásban jelent meg. 1880-ban a «Munkások szavaló könyvében», 1890-ben pedig a «Munkások a költészetben» című gyűjteményben látott ismételt napvilágot. 1898-ban közölte a «Függetlenség» című napilap is. Állítólag még ezeken kívül is többször kinyomatott.

Skarván dr. fent említett levele és értekezése 1894-ben, mikor az eset történt, megjelent az összes polgári lapokban és az «Állam nélkül» című tudományos anarkista folyóiratban. 1905-ben Tolsztoj Leó «Minden napra» cím alatt a világirodalom legjelesebb gondolkodóinak eszméit kötetbe gyűjtötte, bemutatván ez által, hogy az ő világnézete milyen olvasmányok nyomán fakadt. Ebbe a nagyjelentőségű gyűjteménybe felvette Skarván dr. említett levelét és értekezését is, mint a szellemi termékek két értékes gyöngyét. 1906-ban Tolsztoj gyűjteményét több európai nyelvre lefordították, németül is megjelent és különösen ez a német gyűjtemény «Für alle Tage» cím alatt Magyarországon is közkezen forog.

Ezekből megállapítható, hogy úgy Gáspár költeménye, mint Skarván dr.-nak Tolsztoj gyűjteményében felvett művei *hosszú évek sorozata óta irodalmi forgalomban vannak*, a művelt társadalom közkincsévé lettek, a mihez még azt kívánom megjegyezni, hogy a magyar vádhatóság e szellemi termékek egyikét sem inkriminálta sem első, sem későbbi megjelenésük alkalmával.

1907. évi szeptember 27-én azonban a «Társadalmi Forradalom» is közölte az emberiség jelzett szellemi kincseit. Ekkor a budapesti kir. ügyészség azokban hadsereg elleni lázítást látott, elkobozta és pörbe fogta.

A főtárgyaláson megkísértem ezt a veszedelmes kísérletet az 1848. évi XVIII. t.-cz. 28. §-a alapján vitatott elévülés címén meghiusítani. Ez a törvényszakas — nézetem szerint magas szempontból kiindulva — azt a rendelkezést tartalmazza, hogy olyan irodalmi termék, mely hivatalból üldözendő sajtóvétséget foglal magában, a *megjelenéstől* számított hat hónapon túl nem fogható pörbe, vagyis a büntethetősége elévül.

Kellett, hogy a törvényhozót ennél a rendelkezésnél az a magasabb szempont vezesse, a melyre én gondolok. Nevezetesen az, hogy a szellemi szabadság, az eszmék és azok különböző művészi és irodalmi kifejezéseinek szabad forgalma bizonyos mérvben megnyerje azt a biztonságot, mint a minőt

a gazdasági forgalom számára biztosít a törvény. Vagyis arra gondolt a törvényhozó, hogy az az irodalmi mű és művészi termék, melyet a közérdek képviselője hat hónapon át veszedelmesnek, a közrendbe ütközönek nem minősít, zavartalanul átmeheszen a szellemi forgalomba. Másként valóban lehetetlen is volna igen sok elsőrendű szellemi termék szabad élvezete és kapcsolatosan a kultúra propagálása, mert hiszen a közvád tetszése szerint ültethetné X. Y. szerkesztő személyében a vádlottak padjára Horatiust, Berangert, Petőfit, a miképpen tegnap odaültette Tolsztojt, Skarvánt és Gáspár Imrét.

A budapesti esküdtbíróóság nem fogadta el álláspontomat, üldözhetőnek jelentette ki a legidősebb szellemi termékek *friss közlését*, az esküdt urak pedig bűnösnek találták a vádlottat Tolsztoj, Skarván és Gáspár Imre írásaiért és most *egy évi államfogházzal* lakol azért a cselekvésért, hogy néhány irodalmi remeket leközölt újból — ki tudja hányadszor.

Az a meggyőződés, hogy a hírlapirodalmi, irodalmi és kiadói társaságok kulturális szempontok okából sem nézhetik nyugodtan ezt a precedenst. A gondolatok és azok irodalmi és művészi nyilvánulatainak szabad terjesztése ezzel teljesen illuzóriussá vált. Ma talán csak egy politikai pártnak és a proletariátusnak jelent tilalom-fát a kultúra megközelítéséhez ez a jelenség. Holnap úgy fordulhat, hogy más szempontok érdekében közkezen forgó, évtizedek, sőt évszázadok szellemi termékeitől más osztályok tagjait tiltják el. Már pedig a tudomány, az irodalom és művészet valóban mindenkié és legyen is mindenkié.

Nem valamely közkeletű visszaélés elfojtásáról van itt szó, bár a törvényen tett erőszakkal ezt sem lehetne igazolni; de arról van szó, hogy van-e egyáltalán akkor gondolat szabadság és szabad gondolatforgalom, ha a sajtótörvény 28. §-át a bíróságok a rég közkezen forgó és soha nem üldözött írói művekre nem alkalmazzák és vádat engednek a szellemi forgalomba rég átment, talán begyökerezett művek ellen is?

Ez pedig már egyenesen a sajtószabadság kérdése.

Balog N. Imre dr.
ügyvéd.

VEGYES.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat május 18-án tartotta 40-ik közgyűlését *Emich* Gusztáv kir. asztalnok, udv. tanácsos elnöklésével. Az igazgatósági jelentés szerint most fejezték be a társulat működésének 40-ik esztendejét és ebből az alkalomból kegyeletesen emlékeztek meg azokról a férfiakról, kik 1868-ban vetették meg alapját a magyar irodalom művelésére és terjesztésére hivatott vállalatnak. A vállalat megalapítóinak sorában volt Jókai Mór, báró Kemény Zsigmond és még igen sokan az akkori magyar irodalom és közélet jelesei közül, a kik közül *Emich* Gusztáv elnök és *Fenyvessy* Adolf igazgatósági tag máig is részt vesznek az intézet vezetésében. Az évi mérleg a tavalyról való áthozattal együtt 305,749 K tiszta nyereséget mutat föl. Az igazgatóság indítványozza, hogy 12,000 K fordíttassék leírásra a gyárépület értékéből, 80,000 K a gyári berendezés és felszerelések értékleírására, 20,000 K utaltassék a tartalék-alapra, 10,000 K helyeztessék az értéksökkenési tartalékba,

79,200 K fizettség ki 5 $\frac{1}{2}$ %-os osztalékul, részvényenkint 11 K-val; jutalékokra 20,662 K, míg a fönmaradó 83,886 K új számlára irassék elő. A közgyűlés a jelentést egyhangúlag tudomásul vette, elfogadta és az igazgatóság indítványait és a fölmentést minden irányban megadta. Az osztalék e hónap 19-től fogva felvehető az intézet főpénztáránál és a Hazai bank részvénytársaságnál.

A Könyves Kálmán műkiadó r.-t. 1907. évi mérlege szerint 522,552 (+49,071) K volt a bruto-nyereség, miből a költségek 188,743 (+16,272) K-t, az adók 14,491 (+4811) K-t, a jutalékok, 101,556 (+7569) K-t vettek igénybe, leírásokra 112,076 (+4857) K-t, értékcsökkenési tartaléokra 5000 (-1000) K-t fordítottak, úgy hogy a nyereség a múlt évről áthozott 9351 (+1616) K-val együtt 110.036 (+18,177) K. — Az 1907 decz. 31-én lezárt mérleg a következő:

Tartozik: Készpénzkészlet és pénzüntzeti betét 153,820, adósok 1.390,743, árúkészlet 195,983, sajtó alatt levő művek 27,324, rézlapok, lemezek, klisék és kövek 500, gépek és felszerelések 70,613, letett értékek 7220, összesen 1.846,205 K. — **Követel:** Törzsrészvénytőke 45,000, elsőbbségi részvénytőke 955,000, tartaléktőke 125,829, tartalék gépek és felszerelések értékcsökkentésére 16,000, fel nem vett osztalékok 634, hite-

lezők és folyószámla 586,785, letett óvadék 6920, nyereség 110,036, összesen 1.846,205 K.

A Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és fiai) r.-t. 1907. évi mérlege szerint 91,266 (+3432) K volt a bruto-nyereség könyveken és tanszereken, mihez még 62 (-53) K árfolyamnyereség és 55 (+37) kamat járul. Ezzel szemben 91,265 K volt a költség, úgy hogy a tiszta nyereség csak 118 K, a mit a múlt évről áthozott 1742 K nyereséggel együtt új számlára visznek át.

A Világosság könyvnyomda r.-t. 1908 április 30-án lezárt mérlege szerint 32,611 (-3890) K volt a bruto-jövedelem, miből levonva a költségeket és adót, a múlt évről áthozott 399 K-val együtt 3836 (-6064) K a tiszta nyereség, a mi a 100,000 K részvénytőke 3 $\frac{1}{2}$ %-os kamatozásának felel meg, holott tavaly a csak 50,000 K részvénytőke mellett 19 $\frac{1}{2}$ % volt a kamatozás.

Lapunk szerkesztősege, illetve a Magyar Könyvkereskedők Egyesületének ügyésze révén olvasóinknak rendkívüli ügyekben jogi felvilágosítással szolgálunk.

Minden cégnek legalább 100 korona megtakarítás.

Tanárok, polgári iskolai tanárok és tanítók zsebkönyve.

32 oldal osztályzólapp,
16 « szöveg,
16 « sima jegyzetlap.

Famentes vastag papír, elegáns hajlítható egész vászon-kötés.

100 drb. céggel à --- --- --- 42 fillér
50 « « à --- --- --- 44 «
25 « « à --- --- --- 46 «

Jegyzéknapló tanulók részére ugyanily kötés és papíron 100 drb. 36 K.

Mintakötést ingyen küldünk. Megrendelést csak június végéig fogadunk el.

Ingusz J. és Fia,
Arad.

354

Kiadó urak figyelmébe!

Tisztelettel kérem a t. kiadócégeket, hogy megjelenő ujdonságaikat 1—1 példányban Rényi Károly bizományosom útján megküldeni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Véver Oszkár utóda

Végh Lajos könyvkereskedése
3—3 355 Békésen.

Üzletvezetői vagy első segédi állást keres 28 éves, izr. vall. fiatalember, ki nagyobb városokban huzamosabb ideig önállóan működött, azonnali belépésre. Megkereséseket a kiadóhivatal «Agilis 200» jellegével továbbít. 356 2—1

Haladéktalanul, költségünkre visszakérjük a disponált és bizományba küldött összes példányokat a

Tudományos zsebkönyvtár 3. számából.

357 *Stampfel*-féle könyvkiadóhiv.

Szelinski György, Wien keres és közvetlen ajánlatot kér:

Jókai Mór művei mill. kiadás 15. Révai piros-kötésben. 358

Az idény beálltával van szerencsém t. kartárs úr szives figyelmét felhívni következő kiadványomra.

Dr. Meczner Sándor: A műkedvelő fényképezés kézikönyve. A számos ábrával ellátott s megjelenésekor osztatlan elismerésben részesült mű bolti ára 3 korona 20 fillér.

Szállítási feltételek: Bizományba 30%, Szoros számlára 35% és 13/12 példány, készpénzért 40% és 13/12 példány.

Tisztelettel

Trócsányi B.
Sárospatak.

359

Antalfy József, Debreczenben keres:

1 **Straub,** Gázmotorok elmélete. (1887).
1 **Székely,** Festészeti boncztan.
1 **Révész,** A reformátusok énekes könyvéről. 360

Bizalmi állás.

Papir- és díszműaru-üzletemben egy szakképzett, a fényképészet és modern kirakatrendezésben jártas, intelligens üzletvezetőt keresek. Pályázni óhajtó, állandó állásra reflectáló komoly urakat kérem, hogy sajátkezőleg írt és bizonyítványokkal fölszerelt kérvényüket fizetési igényük megjelölésével mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Cattarino S. utóda Földes Samu,
361 Eperjes.

Bizományos változtatás.

Sziveskedjenek tudomásul venni, hogy bizományaim kezelését **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságra** bízam és kérem minden nekem szóló küldeményt ezen céghez küldeni.

Kolozsvár, 1908. május hó

362

Stein János

Sziveskedjenek tudomásul venni, hogy **Stein János** m. kir. egyetemi könyvtáros **Kolozsvárt** bizományai kezelését cégünkre bízta és kérünk minden, fenti cégnek szóló küldeményt ezentúl hozzánk juttatni.

Budapest, 1908. május hó.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet r.-t.

Fiatalt, törekvő segédet felveszek június 15-től — csakis **személyes** ajánlkozás.

Zala Mór

zenemű- és könyvkereskedő
363 Budapest, VI., Teréz-körút 2.

Június 15. legkésőbb július hó 1-én történendő belépéssel állást keres egy izr. vall. 25 éves könyv- és papirkereskedő-segéd, ki a könyvnyomdai munkák felvételében és nyomtatványok kezelésében is teljesen jártas. Szives megkereséseket a kiadóhivatal továbbít «Szorgalmas» jellege alatt. 364

Hegedüs és Sándor Debreczenben keres és ajánlatokat közvetlen kér:

1 **Reform.** arany biblia (Méhner 150 K).
1 **Molnár F.,** Éhes város. 365
1 **Bereczky,** Gyümölcs-vázlatok III.

ZEIDNER H.

az Új erdélyi naptár kiadóhivatala

5—3 366

BRASSÓ.**Most jelent meg!****Legújabb dalgyűjtemény.**

626 országszerte ismert, legszebb régi és legújabb dal stb.

Bolti ár füzve 70 f., puha vászonkötés K 1-20.
Kézp. ár 42 f. 7/6, 25/22 drb., öt kg. csomag franco K 9'24. Plakát ingyen.**Nagy haszon.****Könnyen eladható.**

Mielőbbi belépésre keresek egy intelligens fiatal segédet, ajánlatokat directe kérek.

Reichardsperg J. és Társa. Márványi Arthur 367 könyvkereskedése.

Kiadó urak figyelmébe!

Tisztelettel kérem a t. kiadócégeket, hogy újdonságaikat 1—1 példányban Rényi Károly bizományosom útján megküldeni szíveskedjenek.

Tisztelettel

Török Ignác könyvkereskedése 368
Mezőtúr. 3—1**L. Hartmann,** Zágrábban keres:1 **Koller,** Historia episcopatus Quinqueecclesiensis, Pesth. Vol VI. (1806.) Vol VII. (1812.) 371

Ügyes és fiatal könyv- és papirkereskedő-segéd felvétetik Lévai Lajos könyv- és papirkereskedésében Óbecsén. 372

Kiadásomban éppen most jelent meg a következő szenzációs politikai röpirat:

A nemzetiségi kérdés és a magyar birodalmi eszme.A mű szerzője — *Mercator* álnév alatt — a nemzetiségi politikát, különösen az osztrák kérdés és a külpolitikai viszonyok szempontjából tárgyalja, s az összes lapok heteken keresztül fognak e füzettel foglalkozni, miért is szíves figyelmébe ajánljuk.**Ára: 2 korona.**Biz.: 25%, kp.: 33¹/₃%-al.

Bpest, 1908 május hó.

369

Ráth Mór.**Ranschburg Gusztáv** Budapest keres:

- 1 **Magyar igazságügy** 39. évf. 1893.
- 1 **Beregmegyei tanügy,** Munkács XII. évf. 1896.
- 1 **Népiskolai lapok,** Sopron, X. évf. 1890.
- 1 **Dom a škola.** Red. H. Salva, Rózsahegy XI. évf. (1895) 1-ső szám.
- 1 **Obzor,** Red. H. Salva III. évf. 4., 5., 9., 11. szám, esetleg a teljes évf.
- 1 **Ugyanaz.** Red. H. Salva IV. évf. 7., 8., 9., 10., 12. szám, esetleg a teljes évf.
- 1 **Kossutány,** Ismereteink haladása az egyenletek körében.
- 1 **Lang Miksa.** A keményítők közvetlenül erjedő mikroorganizmusokról.
- 1 **Dezső Lajos,** Comenius Magyarországon, Bpest 93.
- 1 **Hentaller,** A Szabadságharcz dalai.
- 1 **Teleki Sándor,** Emlékeim I/II. kötet.
- 1 **Doleschal G.** Életem, Miskolcz 1882.
- 1 **Kecskeméti prot. Közlöny.** Szerk. Furdós Lajos, 1., 2., 6. és a folyt. füzetek.
- 1 **Erdészeti lapok,** Szerk. Bedő stb. X. évf.
- 1 **Westostliche Rundschau,** Szerk. Vikár Bpest. II., Jahrg.
- 1 **Kathol. hitoktatás.** Szerk. Bognár Ádám 1895. X. évf. Bpest.
- 1 **Élet,** Szerk. Vikár IV. évf. 1894.
- 1 **Polgári iskola,** Szerk. Gööz J. Bpest, XXI. évf. 1896.
- 1 **Erdészeti rendeletek tára,** Bpest, 7., 9., 10., 12. évf.
- 1 **Válkai,** Irodalmi és művészeti dagnerotypok, Bécs 1857.
- 1 **Huszadik Század,** 1-ső évf. teljes. 370

Van szerencsém a t. kartárs urak és könyvkiadók tudomására hozni, hogy **Máramarosszigeten könyv, zenemű és papirkereskedést** nyitottam s azt**Benkő Miklós**

törvényszékileg bejegyzett czég alatt fogom vezetni.

Hosszas tanulmányaim a könyvkereskedés terén; a főváros és a vidék elsőrangú üzleteiben szerzett gyakorlatom; a helyi viszonyoknak alapos ismerete, valamint a rendelkezésemre álló tőke azon reményemnek adnak jogosultságot, hogy szolid alapokra fektetett vállalatom mielőbb virágzásnak indul s kötelezettségeimnek mindenkor pontosan eleget tehetek. Tisztelettel kérem a t. könyvkiadó urakat, hogy vállalkozásomban bizalmukkal támogatni és újdonságaikat esetről-esetre megküldeni szíveskedjenek.

Bizományaim kezelésére Budapesten, a Magyarorsz. kk. közp. biz. üzletét **Rényi Károly** urat kértém fel, a kinél mindig elegendő fedezetet fogok tartani készpénz rendeléseim beváltására.

Máramarossziget, 1908. május 22,

Kiváló tisztelettel
Benkő Miklós.

373

Pfeifer Manó Budapest, Muzeumkörút 39. keres:

- 1 **Hutyra,** Belgyógyászat I-ső kötet, bármily kiadás.
- Magyar remekírók** (Franklin).
- 1 **Petőfi** 2-ik köt. bármily kötés.
- 1 **Arany J.,** 6-ik köt. bármily kötés.
- 1 — 3., 4-ik **Aufrecht** barna.
- 1 **Petőfi** 1., 2-ik **Aufrecht** barna
- 2 **Mikes Kelemen** „ „
- 1 **Ujhelyi,** Vukovári-fiumei vasút története.
- 1 **Palugyai,** Budapest leírása.
- 1 **Schmall,** Adalékok Budapest történetéhez.
- 1 **Friedjung,** Österreich von 1848—1860 I.
- 1 **Geschichte der österreich-ungarischen Eisenbahnen.**
- 2 **Kertbeny,** Silhouetten und Reliquien I—II. Prag, 1863.
- 1 **Pester Mefisto,** Reisinger 1847. 5. füzet. 374

Egy megyei központban levő előkelő könyv-, papirkereskedéssel egyesített nyomda üzletem önálló vezetésére keresek egy alkalmas, intelligens segédet (kölcsonös megelégedés házasságra vezethet). Magyar, német ajánlat, bizonyítványmásolat, arckép és fizetési igény **Friedmann Sándor** úr Budapest, Rákoczyút 86. intézendő. 375Egy keresztény könyvárús-segéd, ki a papir szakmában is jártas, július 15-ére felvétetik **G. Fekete Mihály** könyvkereskedésében Kecskeméten. Csakis 3—4 éves segédek pályázzanak fizetési igény megjelölésével. 376Könyvkereskedésünk vezetésére elsőrangú szakembert keresünk. Az állást 3000 kor. évi fizetéssel dotáljuk. Olyan urak, a kik tartós állásra reflektálnak, önálló munkára és a vevőközönséggel való érintkezésre képesek, nyújtsák be ajánlataikat **Moravetz Testvérek** könyvkereskedéséhez. Temesvár. 377